

РІШЕННЯ
спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Спеціалізована вчена рада Вищого навчального закладу «Університет економіки та права «КРОК» (м. Київ) прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 08 «Право» Гавриленко Тетяні Сергіївні на підставі прилюдного захисту дисертації «Еволюція та розвиток функцій Київської міської ради: історико-теоретичний аспект» за спеціальністю 081 «Право». «28» березня 2024 року.

Гавриленко Тетяна Сергіївна, 1984 року народження, громадянка України, освіта вища.

У 2006 р. закінчила Київський національний університет імені Тараса Шевченка за спеціальністю «Правознавство» та здобула кваліфікацію спеціаліст права, диплом спеціаліста.

У 2009 р. закінчила Київський національний університет імені Тараса Шевченка за спеціальністю «Правознавство» та здобула кваліфікацію магістр права, диплом магістра.

Дисертацію виконано на кафедрі теорії та історії держави і права у ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ.

Тема дисертації «Еволюція та розвиток функцій Київської міської ради: історико-теоретичний аспект» затверджена на засідання Вченої Ради Вищого навчального закладу «Університет економіки та права «КРОК» (протокол № 1 від 28 вересня 2017 року).

Науковий керівник – Француз-Яковець Тетяна Анатоліївна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри державно-правових дисциплін Вищого навчального закладу «Університет економіки та права «КРОК».

Основні положення та висновки дисертаційного дослідження знайшли своє відображення у 13 наукових працях, 5 статей опубліковано у наукових періодичних виданнях України, що включені до міжнародних наукометричних баз, 4 статті – у закордонних фахових виданнях, з них - 1 – у науковому виданні Scopus, а також 4 публікації, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації.

1. Гавриленко Т. С. Перспективи розвитку місцевого самоврядування у місті Києві. Юридичний науковий електронний журнал. №8/2021. С. 35-36.

2. Гавриленко Т. С. Особливості здійснення місцевого самоврядування в місті Києві. Правничий вісник Університету «КРОК». Вип. 36-37. К. 2019. С. 29-34.

3. Гавриленко Т. С. Програма соціально-економічного розвитку міста – як основний елемент місцевої економічної політики Київської міської ради. Правничий вісник Університету «КРОК». Вип.31. К. 2018. С. 128–133.

4. Гавриленко Т. С. Дипломатична місія воєводи Адама Киселя з точки зору сучасності. Правничий вісник Університету "КРОК". 2019. № 35. С. 44-50.

5. Гавриленко Т. С. Упровадження сучасних технологій в органах місцевого самоврядування в Україні на прикладі міста Києва. Юридичний науковий електронний журнал, № 9/2021. С. 18-20.

6. Havrylenko T. Modern forms of public interaction with the representative local body – Kyiv city council. Visegrad Journal on Human Rights. 2021. №4. P. 63-66.

7. Omelchuk, V., Kalinichenko, O., Naida, I., Romanov, M., Havrylenko, T. (2021). A person, their security as a value in the spectrum of public power: Legal problems of recognition through a civilizational perspective. Linguistics and Culture Review,5(S4), P. 1790-1805. SCOPUS.

8. Havrylenko T. FORMATION AND DEVELOPMENT OF THE KYIV CITY COUNCIL AS A LOCAL SELF-GOVERNMENT BODY. EUROPEAN SOCIO-LEGAL AND HUMANITARIAN STUDIES № 2, 2022. P. 222-227.

9. Havrylenko T. DEVELOPMENT OF THE KYIV CITY COUNCIL STRUCTURE. EUROPEAN SOCIO-LEGAL AND HUMANITARIAN STUDIES № 1, 2022. P. 76-80.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

Пархоменко Наталія Миколаївна, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України, заслужений юрист України, завідувач відділу теорії держави і права Інституту держави і права імені В.М. Корецького НАН України. Оцінка позитивна із зауваженнями:

1. У підрозділ 1.1. дисертантка проаналізувала основні теорії і концепції розуміння суті місцевого самоврядування: вільної громади, державницьку, громадівську, муніципального дуалізму. Зрозуміло, що жодна держава неспроможна побудувати свою систему місцевого самоврядування, ґрунтуючись лише на одній якійсь концепції у чистому вигляді, однак визначити, яка концепція є найбільш притаманною для конкретної держави, все ж таки можна. Чи маєте Ви власні пропозиції, яка модель або які моделі є більш доцільними для української моделі місцевого самоврядування?

2. Одним з результатів Вашого дослідження стала розробка науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення регламентації та реалізації функцій органів місцевого самоврядування у місті Києві під час введення правового режиму воєнного стану. У зв'язку з цим виникає питання, які, на ваш погляд, ключові положення реформування місцевого самоврядування здійснені і чи відповідають вони реаліям сьогодення?

3. У підрозділі 2.2. досліджуючи функціонування місцевого самоврядування автор зазначає, що основою реформування державного управління стала децентралізація. Децентралізацією є процес передачі частини функцій і повноважень центральних органів виконавчої влади

органам регіонального та місцевого самоврядування. З якими проблемами та ризиками внаслідок здійснення реформи зіткнулося як населення, так і владні інституції?

4. На стор. 153 дисертант цілком вірно зазначає, що громадський контроль є ефективним способом забезпечення реалізації інтересів громади під час функціонування органів місцевого самоврядування. Контроль є важливою формою впливу народу, населення, громадян на діяльність органів та посадових осіб місцевого самоврядування щодо організації виконання норм права, реалізації суб'єктами правовідносин своїх прав і обов'язків, дотримання і захисту прав і свобод людини і громадянина. Хотілось би почути точку зору автора про значення громадського контролю у підвищенні рівня демократизації суспільства.

Дідич Тарас Олегович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри теорії та історії права та держави навчально-наукового інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Оцінка позитивна із зауваженнями:

1. У роботі зазначено, що аналіз міжнародного досвіду може слугувати основою для розгляду можливості розширення складу представницьких органів з метою покращення системи місцевого самоврядування в Україні. Чи досліджувалося Вами питання щодо утримання представницьких органів місцевого самоврядування, зокрема депутатського корпусу в зарубіжних країнах, і чи є доцільним запозичити дану практику в Україні?

2. До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать делеговані повноваження щодо забезпечення громадського порядку. Досягнути цієї мети без взаємодії з правоохоронними органами неможливо. Які Ви бачите перспективи взаємодії Національної поліції та органів місцевого самоврядування для реалізації цієї функції?

3. У результаті проведеного дослідження автор обґрунтовує необхідність внесення змін та доповнень до Законів України «Про місцеве

самоврядування в Україні», «Про столицю України – місто-герой Київ», «Про правовий режим воєнного стану» у частині правових засад діяльності районних у місті Києві державних адміністрацій. Проте в додатках до дисертації відсутні проекти цих нормативно-правових актів.

4. Досліджувана дисертанткою проблематика має значний наукознавчий потенціал для подальших наукових пошуків. Тому в якості рекомендацій для продовження наукової роботи дисертантки слід відзначити доцільність дослідження питань системності та нормативності актів Київської міської ради, особливостей їх дії в часі, просторі та за колом осіб, проведення порівняльно-правових досліджень вказаних актів тощо.

Шевченко Анатолій Євгенійович, доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, завідувач кафедри теорії та історії держави і права Державного податкового університету. Оцінка позитивна із зауваженнями:

1. У Розділі 1 підрозділі 1.3. авторкою досліджено понятійно-категоріальний апарат інституту місцевого самоврядування в Україні. Звертається увага на те, що Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» у частині закріплення повноважень органів місцевого самоврядування вживає одночасно терміни "повноваження" та "компетенція". Дисертантка констатує, що важливо чітко розрізняти ці поняття, оскільки вони визначають різні аспекти діяльності органів місцевого самоврядування. Проте, на наш погляд, Гавриленко Т. С. бажано було обґрунтувати думку щодо різниці у використанні вказаних термінів як синонімів у Законі?

2. В роботі наголошується, що удосконалення системи місцевого самоврядування в Україні може включати збільшення кількості представницьких органів. При цьому авторка звертає увагу на зарубіжний досвід. Потребує додаткового пояснення, досвід яких країн може слугувати важливим джерелом інформації при розгляді можливостей збільшення кількості представницьких органів в системі місцевого самоврядування в

Україні.

3. У дисертаційній роботі дисертантка зазначає, що з метою активізації участі жителів територіальної громади у вирішенні справ місцевого значення необхідно вдосконалити правове регулювання форм безпосередньої демократії. Водночас виникає питання: які необхідно прийняти законодавчі акти, щодо спрощення чи врегулювання процедури участі населення у прийнятті рішень місцевого значення?

4. Потребує додаткового пояснення пропозиція авторки щодо «спрощеної класифікації повноважень представницьких органів місцевого самоврядування». Чим саме вона унікальна?

Скоморовський Віталій Богданович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри теорії та історії держави і права Університету «КРОК». Оцінка позитивна із зауваженнями:

1. У процесі аналізу стану наукової розробленості загальнотеоретичних особливостей функціонування органів місцевого самоврядування в Україні дисертантка наводить теорії виникнення муніципальної влади та органів місцевого самоврядування. У тексті роботи наявна інформація щодо теорії «Вільної громади» та її послідовниці «Громадсько-господарської теорії», «Громадівської теорії», «Державницької теорії місцевого самоврядування», «Теорії муніципального соціалізму» тощо. Водночас з тексту роботи не повною мірою зрозуміло еволюцію даних теорій в історичному аспекті та їх значення для понятійно-категоріального визначення місцевого самоврядування на сучасному етапі.

2. Аналізуючи генезу органів місцевого самоврядування в Україні здобувачка наводить такі важливі історичні періоди як Київська Русь, Галицько-Волинське князівство, Козацька держава і т.д. Потрібно зауважити, що з тексту роботи важко встановити повний спектр особливостей розвитку органів місцевого самоврядування в залежності від конкретної епохи. Особливо це важливо в контексті аналізу періоду Київської Русі, адже в цей період особливого розвитку набуває громадівське самоврядування, в основу

якого було покладено виробничу та територіальну ознаки, тобто громади, які організовували місцеве самоврядування, формувалися на виробничій або територіальній основі. Такий підхід потребує додаткової аргументації авторки дисертації.

3. У процесі дослідження теми дисертаційної роботи визначено доволі оптимальні методологічні засади, застосовано чимало методів та підходів. Їх треба було поєднати, зробити взаємодоповнюваними. Поясніть детальніше, як Ви це зробили, щоб загалом отримати у підсумку очікуваний результат?

Биков Олександр Миколайович, доктор юридичних наук, ст. наук. співробітник, професор кафедри теорії та історії держави і права Університету «КРОК». Оцінка позитивна без зауважень.

Загальна оцінка роботи і висновок. Дисертація Гавриленко Тетяни Сергіївни на тему «Еволюція та розвиток функцій Київської міської ради: історико-теоретичний аспект», що подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право» є завершеним самостійним науковим дослідженням і відповідає вимогам «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261; «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 (п'ять) членів ради;

«Проти» – 0 (нуль) членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада Університету економіки та права «КРОК» присуджує **Гавриленко Тетяні Сергіївні** ступінь доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Голова спеціалізованої вченої ради:

доктор юридичних наук, професор

Олександр БИКОВ

Опонент:

доктор юридичних наук, професор

Наталія ПАРХОМЕНКО

Опонент:

доктор юридичних наук, професор

Тарас ДІДИЧ

Опонент:

доктор юридичних наук, професор

Анатолій ШЕВЧЕНКО

Рецензент:

доктор юридичних наук, професор

Віталій СКОМОРОВСЬКИЙ

